

УКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА
 Видання Головної Редакції.
 ч. 3

12 липня 1940 року

НАША МІСІЯ.

В суматосі подій, що блискавкою перенеслися над світом - вся увага українського націоналістичного руху зосередилася на найближчій і підставовій завданні: політичному визволенні України, забезпеченому міцною суверенною державою. Це завдання абсорбує тепер усі наші сили - на окупованих землях у безпосередній боротьбі з ворогом, і на еміграції - організаційною, політичною й пропагандивною допомогою визвольним змаганням. І не дивно, що в цьому гарячковому часі, серед боротьби й зусиль, надій і вичікувань - відсуваються на дальший плян не тільки формально-устроєві питання, але й такі, хоч далекі, а проте засадничі політичні завдання українського націоналізму, як збереження здобутої державности, розбудови її сили та забезпечення їй належного у світі місця.

Забігати думками у ці переспективні завдання - виглядає заскорим, передчасним. Проте відділювати їх від наших сучасних завдань не слід, бо вони - так би мовити - одною ногою стоять у теперішньому, хоч їх тяготна точка пересунена в майбутнє. Своїми психологічними, політичними й світоглядовими заложеннями - всі ці справи мають свій глибокий корінь у минувшині й сучасності, і абстрагувати від них у цілковитій концентрації уваги на першій визвольно-революційній стадії історичного післанництва українського націоналізму неможливо.

Бо ворог залишиться ворогом й після його поразки. І після відбудови української державности матимемо з ним до діла, і наша ворожа до нього духовна постава не сміє кінчитися з ментом визначення наших державних із ним кордонів. Після окупації ЗУЗ Москвою, наш визвольний фронт упростився: кількість займанців зменшилася, відпав один із історичних ворогів української нації - Польща; відпав формально, бо потенційно існує надалі й при сприятливій для себе нагоді зможе знову з'явитися на обиді. Наш фронт упростився, але далеко не скоротився: не ми пішли наперед, а тільки зайшла перегруповка між ворогами. В парі з цим мусить зрости наша напруга в боротьбі з Москвою - цим найбільшим, найважливішим і найнебезпечнішим ворогом української нації.

Даремно заспокоювати себе думками, ніби після повалення большевизму в Росії та створення української держави - рахунок між нами й Москвою буде остаточно зліквідований. Це тим більш небезпечний самообман, що він може люто піститися на дальшому розвитку нашої історії. Москва й у тому випадку залишиться потугою - великою й грізною своїми потенційними можливостями - що абсорбуватиме велетенську кількість нашої енергії. Повторяться часи безнастанної бойової готовності, коли козак ходив за плугом із рушницею за плечима...

Киньмо оком на мапу: на Європу налягає страшний тягар московського простору. Це факт, що не дає спокою політикам і стратегам від часу, коли Москва ввійшла до концерту європейських народів. Одні, як Карло XII і Наполеон, хотіли розбити цього кольоса; другі, як Бісмарк, стояли перед примарою політичного оточення; інші, як Антанта, безнастанно тупцювали перед московською загрозою - біля якої ніхто байдуже не переходив. Тим менше зможе собі на це дозволити Україна, найближчий сусід Москви і безпосередній терен першого з нею зудару. Гіпноза простору - що стільки лиха заподіяла нам, проповідникам переваги якості над кількістю! Хай буде, що питомий тягар цього простору непомірно зріс через окупацію України, і дуже зменшиться з ментом її визволення. Цей просторовий фактор і тоді існуватиме в превалних своїх наслідках: глибокого запілля в боротьбі навіть на два боки, неможливості окупації всієї країни ворожими арміями, а через те закріпленням почуття безпеки в московському народі - особливо важного в дефензивній боротьбі. Великий простір і безпечне геополітичне подожження - це основні стовпи московської сили, а через те й її небезпечення для України.

Гоб там не говорено про рабську душу москаля, що кори ться кнутові й у приниженні власної гідности плазує перед своєю чи чужою силою - то всеж майже 100 мільйонна маса московського народу залишається фактом. Фактом грізним, бо нас тут менше цікавить здатність москалів до плазування, як їхня захланність на чуже, що позначає історію Москви від віків. Виростає вона до тим більшої небезпеки, що ця маса - так відмінна від європейської - кожної хвилини може ринути на своє зовнішнє оточення. Всеволодний хан і незлічимі орди - ось прототип московської громадської структури! Все одно, чи це буде Батий-хан і Золота Орда, чи Цар Петро I - "самодержець всеросійській", чи Сталін із большевицькою ордою - в суті речі тут не міняється нічого. Основна риса залишається

та сама, сперта на якомусь несамовитому динамізмі, що не хоче міститися у власному просторі і під прапором що раз то іншої ідеї йде підбивати світ. Вчора цей динамізм кликав збирати "землі руські", сьогодні він намагається роздмухати "міровою полар" - але його перші удари завжди спадали на Україну. Що буде завтра, як виявить себе у майбутньому ще остаточно нескристалізована, але завжди корстока й захланна, московська духовість - невідомо. Але щоб і як там не була - вона ніколи не сміє й не може застати нас невідготованими у нашій відпорності.

Хто замикає на це очі, хто відсуває це на бік - той не тільки утруднює наші перспективні завдання, але й послаблює темпи сучасних змаць.

х х
х

Відновивши українську державність у першому етапі рішальної боротьби - націоналізм стане перед черговими завданнями: 1/зорганізувати країну, 2/очистити її від зайвого чужого елементу, 3/розбудувати збройну силу, 4/закріпити основи для дальшого політичного, господарського й культурного розвитку.

Хто знає, який хаос, яку духову, моральну пустку залишить по собі більшовизм ув Україні; скільки коштуватиме труду, щоб виповнити її націоналістичним змістом! Все тепер можемо собі наприклад уявити господарський стан України після окупації й ту велетенську працю, що буде потрібною для його направи. Все це вимагатиме труду поколінь, а мусітиме бути виконане в найкоротшому часі, саме в періоді послаблення Москви, заки вона очунає по ударі. Не треба й не можна обіцувати собі щадто довгої передишки. Москва сміє віднаходити в собі дивну розп'якно-динамічну силу саме в моментах найбільшого свого упадку. Так негайно по "великій смуті" почалася імперіалістична доба Романових; ще не розвіявся пил із румовищ царської імперії, а хилацький більшовизм уже сунув на південь! І не знаємо, перед якими несподіванками з темних московських нетрів станемо, який новий міраж виповзе з сутінків московської духовости не то що після нашого визволення, але може ще в часі вирішального змаць, коли валитиметься посідання Москви в Україні...

Ми залюбки живаємо пропагандивного клича: розбити Росію на низку національних держав. Оточити її кільцем держав і державок від Естонії, Лотви, Литви через Білорусь, Україну до південного Сибіру, до туркестанського ханату й бухарського емірату - що в безнастанній загрозі власного існування мусіли б шукати порятунку у найсильнішого свого природнього союзника - в Україні. Та цього замало. Безсумніву, в послабленні Москви треба кермуватися такими напрямними політики: 1/оточити її кільцем національних держав під егідою України, 2/відрізати її від теплового Чорного й Балтійського морей, відсунути від Каспія, що дає володіння кавказькою нафтою й туркестанською бавовною. 3/розломити саму російську етнографічну масу на мозаїку автономних областей - підсилюючи всі відосередні рухи, що від часу Стеньки Разіна досі не вгавають... Бо Росія ХХ в. це не одноцілий духово-зєдинений твір, це друга "Франкція" Карла Великого, що в своїй дальшій еволюції може довести до витворення кількох націй на безкраїх російських просторах і до кількох держав. Відомо, наприклад, що сепаратистичні тенденції Дону мають уже свою традицію; подібне проявляється у Сибіру.

Це проблеми, що мусять знайти свою розв'язку. На сторожі їх стояти мусить потужна українська держава, навколо якої групуватимуться всі протимосковські відосередні тенденції інших народів Сходу Європи. Хай не видається це нам тепер продажем медвежої шкури перед ловами... Все це такі переваги для тривалості й сили української держави питання, що вже сьогодні не передчасно нам над ними частіше застановлятися.

Проте Україна мусить бути потужною не тільки слабкістю ворога, але власною органічною силою. Не вистане противника повалити, хоч би й на довший час, коли водночас не кріпшатимуть підстави власної могутности. Ці сили не збудуємо самими механічними засобами. Імттездатність нації та її великість визначають насамперед моральні цінності й до них саме сягає український націоналізм не тільки в періоді боротьби за державність, але ще більше черпатиме з них саме у повизвольнім часі. Черпати з праджерел цих цінностей, що від віків криються в глибинах народу, відроджувати забуті й перероджувати на нові в горнилі боротьби й труду - ось наше завдання. Іх не треба виагітовувати в розданатізовані маси, бо вони непомітно виривають назверх, як органічно зв'язані з українським націоналістичним рухом: не примиримість, активність, офензивність.

Пишучи, що Україна ніколи не перестала хотіти бути вільною, Вольтер може не свідомо торкнувся найглибшого прагнення української душі: прагнення волі. За цю волю точилися криваві змагання, вклялися гекатомби жертв. Позалена на хребет Україна завжди продовжувала зубами й нігтями боротися, ніколи не втрачаючи надії й віри в остаточну перемогу. Через те вона не дає себе ніколи здусити остаточно й вистачає для неї короткого історичного моменту, щоб одразу ставала на ноги. Коли злочинна московська рука вбивала св. п. Отамана С. Петлюру й Вождя Б. Коновальця, то чиї вона хотіла знищити живі символи української не прищипи ст и, що ніколи миру з ворогом не хоче й переможеною себе не признає. Український націоналізм саме й діє в такій перманентній непримиримості до ворогів. Вони просякає відчуження кожного націоналіста, а в народній масі родить ненависть ворогів - не сліпу ненависть-пімсту збунтованого раба - а те наставлення, з якого родиться боротьба й творчість. Націоналістична тотальна непримиримість, що живиться воляцькою психікою української нації, стає не тільки духовою зброєю в боротьбі, але й найтривалішим підложям правильного відношення до кожного сучасного ворога. На ній, як на міцному фундаменті, можна ставити будову української сили; вона береже націю перед духовим розслабленням і перетворює мирну обивательщину "на рід під зброєю".

Здобувчий непримиримий дух української вдачі позначається якими прикладами в цілій нашій історії - від походів князя Святослава до рейдів Тютюнника і героїв Базару. Безприкладний таном у світі похід українського плуга, що придбав велетенську територію, що мандрував зо Східньої України через Сибір до Північної Америки, наближуючися тут до свого галицького побратима в канадських преріях... Тільки в народі, що обвіяний містичним імперіялізмом духа, було це можливе! Український націоналізм навідує до цих іманентних українській природі моральних вартостей, мобілізує їх і вкладає в основу переродження нації, бо тільки на цих твердих віковими традиціями освячених, підвалинах можна буде створити й зберегти українську державність.

Інші нації борються за природні границі, за доступ до моря, експанзію, колони, господарську чи політичну супрематію, за "лебенсraum" - перед нами ж ділема життя або смерті. Упадок не принесе нам тільки утрати користей, частини території чи передового становища у світі - а тільки смерть. Отже мусимо перемогти. А перемагає той, хто кожному менті готовий бути "у формі". До цієї "форми" веде й у ній зберігає націю - свідомий своєї місії й історичної відвічальності український організований націоналізм, що єдиний зможе забезпечити її життя й могутність.

Ренс.

З СОВЕТСЬКОГО "РАУ".

Нижче подаємо витяг із листа дітей одного українського діяча, яких большевики вивезли на схід:

- "Вже минув місяць, як ми далеко від рідного дому, від родини. Живемо в колхозі серед козаків. Кругом нас безкрай степи, до найближчого колхоза 10 км. а до залізниці 200 км. Загнала нас сюди лиха доля й кинула на загибель! Однак ми боремося з нею, як можемо. Молодший брат/імени не подаємо. УПС/"роботаєт" в колхозі, але платити йому якось не співають. Я зовсім не сподівалася, щоб просити Дорогу Тітку о поміч у потребі. Але людська доля химерна. Загнала нас на край світу, далеко від людей і культури. Брати оба хворували на грипу, не було ні лікаря, ні ліків. Клімат тут гострий, сибірський. Боїмося зими. Добре, що Татка й Мамці тут немає, бо вони напевно цієї біди не видержали. Ми молоді й скорше все перетерпимо. Я все потішаю братів: "терпи козаче-отаманом будеш". Не маю відваги, але мимо того прошу Дорогу Тіточку прислати трохи табаку і чаю, бо за ті речі тут можна інше дістати. Просимо дуже й трохи бумага, бо тут її немає. Цілуємо ручки дорогенькій Теточці, дуже сердечно/підписи/".

Думаємо, що до цього красномовного листа годі що небудь додавати!...

В ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВІ.

В Ярославі перебуває три українських центральні: "Український Господарчий Банк", "Маслосоюз" і "Сільський Господар".

"Маслосоюз" перебуває під зарядом дир. Мудрика. Має він в Ярославі три власні районні молочарні й у Черемині дві. Творються станиці в Любліні, Холмі й на Лемківщині. "Сільський Господар" має наразі три філії в Ярославі, Черемині й

- Сяноці. В Ярославі знаходиться також чотири повітових центральні: філія "Просвіти" з о. Хотинецьким на чолі/обеднює 42 читальні/, далі "Повітовий Союз Кооперативів" що розвивається дуже добре й має 54 кооперативи, Філія "Сільського Господаря" з 10 кружками, і повітовий Союз Рідної Школи.

На Лемківщині жваво переюдиється українізацію школи, що дотепер була в польських руках. В повіті Новий Санч першим українським шкільним директором став учитель Пилипчук. Пізніше його місце перебрав м-р. Роман Левицький. В повіті Новий Санч є вже 39 шкіл, з 5000 учнями. Діти з українських подруж, а також і мішаних. Вчительський персонал складається з 75 учителів, з яких є ще 6 русофілів, і полька і 3 "неозначеної" національності.

В травні б.р. Вільський повіт святкував роковини смерті С. Нетлюри й Є. Коновальця. В Білій Український Національний Хор дав два концерти під диригентурою п. Болика. Концерти перейшли з успіхом, стрічаючи водночас перешкоди з боку місцевих поляків.

З СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ.

Святкування з нагоди окупації Бесарабії й Буковини.

Вся советська преса присвячена маршеві червоних військ у Бесарабії й Буковину. В містах виносяться чисельні резолюції в честь "великава Стадіна" й його чергової "перемоги", з привітаними й статтями виступають советські політики, академіки й професори. "Вся країна рад охоплена ентузіазмом" - заявляє советська преса... Не залишаються позаду торжества й поети, зокрема й "українські". І що характерне: побудниками їхнього надхнення є... Пушкін, Кремль, Москва... В київському "Комуністі" з дня 30 червня б.р. читаємо вірш А. Хорунжого - присвячений захопленню Бесарабії. Є один заголовок вірша чого партій: "Тепло КРЕМЛЯ Тебе Ростить"... Вірш звучить так:

Там ПУШКІН був в тяжкому засланні
І там мужнів його могутній голос.
Мого "Кинжал" там вперше продзвенів,
Як клич гучний до щастя і до волі...

Як гілка та, відчахнута на мить,
Зівяла ти, та не вронила листя.
Тепло КРЕМЛЯ тепер тебе ростить
І розквітеш ти привільно і барвисто...

Статтю "Визволення" прийшло", київський "Комуніст" з дня 29 червня починає так:

-- " Тут сяє довший час небес ясних блакить,
І бурі снігові живуть коротку мить,
Цих снігових берегів недавній гість чуловий,
Син півдня, виноград ясеніє пурпуровий....

"Так писав А.С. ПУШКІН у 1821 році, під час перебування в Бесарабії; і тд.

Бесарабія правдоподібно буде включена в склад Молдавської "советської республіки". 29 червня в Чернівцях вийшло вже перше число советської газети "Радянська Буковина".

Не залишився позаду офіційних "торжеств" і Павло Тичина... В "Комуністі" він друкує замітку під назвою: "Слухайте, визволені народи!" В цій замітці колишній славний український поет/тепер сталінський "апаратчик"/також згадує... Пушкіна й Шолом-Алейхема/київський письменник/і закінчує її так: "Славте компартію та її вождя, вождя народів, сонце наше красне, Йосифа Віссаріоновича Сталіна!".

Деорганізація виробництва.

Деорганізація виробництва советської промисловості, спричинена масовою втечею робітників фабрик, заводів, і копалень, продовжується. Робітники тікають з огляду на неможливі умови життя й праці в советських підприємствах. Київський "Комуніст" з дня 29 червня пише з цієї нагоди такі розпучливі рядки:

"Справді величезних втрат зазнає наше народне господарство через прогули й летунство. Саме слабкістю трудової дисципліни й пояснюється відставання підприємств. Хіба можна виконувати плян, коли, наприклад, на шахті тресту Куйбишевського гілля за один рік пішло 1.940 людей? На Ворошиловському заводі торік звільнили 7.895 прогульників... Хіба міг дніпропетровський металургійний завод ім. Петровського виконати державний плян, коли з початком року звільнено понад 4.000 прогульників? Треба зробити, щоб лідари не дезорганізували виробництво!"...

Московські "Ізвестія" з дня 20 червня пишуть у передовиці під наголовком "Скріпити запілля чорної металургії":

"Величезним дефектом у праці Наркомчормета й його головних установ є те, що вони не покінчили дотепер із відставанням бази промислової сировини та не зуміли використати поклади руди й вапна, на які так багата наша країна. Безвідповідальне відношення самих директорів заводів до справи забезпечення сировиною веде до того, що в зимі простоявали домени й мартени. А це втрата тисяч тонн металю й порушення ритму всього виробництва."...

"Проривами" у виробництві й невиконанням плянів переповнена ціла советська преса. "Ізвестія" з дня 2 липня пишуть:

"За останні півтора року канатний завод у Харкові систематично не виконує виробничих плянів. Головна причина в тому, що на заводі надзвичайна пливкість робочої сили. В минулому році було прийнято на працю 2.314 робітників, а звільнено 4.104..."

Який внутрішній порядок у советських підприємствах, про це описують московські "Ізвестія" в статті з 20 червня. Треба мати на увазі, що це стосується одного з "вразкових" советських заводів у Мекіївці/Україна/:

"Коли людина попаде відразу на Мекіївський завод ім. Кірова, то обов'язково розгубиться, а потім спитає себе: "де я? на заводі чи на якомусь гігантському смітникові?" Коло самих будинків неможливо ходити без небезпеки зломати собі карк чи ногу. Поруч із цехами на подвір'ї нагромаджені гори шлака, піраміди лому й купи сміття. Навіть нові цехи спаскуджені настільки, що прийшлося оголошувати спеціальну кампанію/! для переведення чистки. Чистили два тижні - вивозячи шпак, обломки заліза й сміття. А коло цехів і тепер неможливо ні перейти, ні проїхати!"

"Подібне на Горьківському металургійно-інструментальному заводі. Коло заводу гори лому, сміття, поржавілого заліза, і тд. Чому у вас такий бруд? - питаємо у начальника цеха тов. Опісова. Ну, коли це по вашому бруд - спокійно відповідь начальник - то значить ви ще взагалі не бачили бруду! --- І ось наслідки: завод по плану мав виготовити 1.700 глибоких насосів, 500 телескопних насосів і 46 металевих башен. Виготовив же 131 глибоких насосів, 300 телескопних і 2 башні...."

Вже касуються останні "соціалістичні здобутки"...

В листопаді 1927 року, з нагоди десятої річниці існування советського режиму, в СРСР був запроваджений для робітників 7-годинний день праці. Цю реформу советські чинники називали тоді "епохою" соціально-економічного розвитку.

Та справи організації виробництва в СРСР ідуть так зле, що згадану "епоху" довелося скасувати... На пропозицію ІХ з'їзду всесоюзного совету профсоюзів, 7-год. день праці касується й запроваджується 8-годинний день. Встановлено також "старорежимний" семиденний тиждень із відпочинком у неділю, замість "соціалістичної п'ятиденки". Мало цього - побільшючи кількість годин праці, совлада знизила тарифи зарплати.

Суворі кари грозять по новому закону робітникам за залишення місця праці. Вони декретом "прикріпляються" до підприємств... З нагоди цієї чергової напінки влади на робітників, "Красная Звезда" пише:

"Більше міді, вугілля, нафти, машин, танків, вагонів і авт - це значить менше жертв у майбутній війні"...

Жертви будуть! Щок до нафти й танків - невідомо...

"Радіофікація" Львівської області.

Сов. преса пише, що в Львові будується новий радіо вузел силою 1.500 ватт. "Буде збудовано" 10.000 репродукторів у приватних помешканнях і мегафонів на вулицях..."

Побсчимо!

Цікавляться гуцулами.

Оператор української кіностудії Ковальчук приступив до фабрикації фільму з життя гуцулів.

Альманах "Визволення".

"Комуніст" з дня 27 червня пише:

"Видавництво "Радянський письменник" здало до друку альманах "Визволення" присвячений роковинам визволення трудящих Західної України від гніту польських панів. Автори альманаха - бійці, командіри й політпрацівники РСЧА, які брали участь у визвольному поході. В альманасху зібрані вірші, пісні, щоденники і оповідання про бойові епізоди/??/зустрічі трудящих із бійцями червоної армії, про героїв і патріотів країни соціалізму. Альманах виходить під редакцією московського/!.../"

Карають робітників...

Сов. преса подає, що відповідно Указу Президії Верховної Ради СРСР, від 26 червня цього року Київська прокуратура порушила низку судових справ проти саботажів і дезорганізації виробництва в советських підприємствах.

29 червня прокуратура Дніпропетровської області почала здійснювати згаданий указ про притягнення до кримінальної відповідальності за самовільний ухід і прогули без поважних причин робітників і службовців державних, кооперативних і громадських підприємств і установ.

Новий советський достойник.

Рада Народних Комісарів Укр. сов. республіки звільнила якогось О. Ф. Шинкарьова від обов'язків керуючого справами совнаркому УССР і призначила його заступником наркома будівних матеріалів УССР і членом колегії цього ж наркомату

Спішать "українізувати" й Львів.

Кореспондент московських "Ізвестій" у Львові пише про "блага", які дістають діти м. Львова, зорганізовані в піонерських організаціях. Виявляється, що головною темою зайняті із дітьми є ... "русскій язик". Кореспондент радісно сповіщає, що діти м. Львова вже вміють співати на "русском язике песню о атце народов Сталіне..."

В містах і селах Західної України - пишуть "Ізвестія" - відбуваються святочні зібрання з нагоди роковин смерті - кого думаєте? - Максима Горького! /московський письменник, що вміє "улаштуватися" при сталінській владі в Кремлі/

Злочинність серед дітей.

Московська "Правда" з дня 16 червня подає, що органи розсліду й суду над малолітніми не звертають належної уваги на боротьбу зо зростом злочинності серед дітей. Для підсилення догляду визначені спеціальні помічники прокурорів у республіках, областях і районах.

Новий "здобуток"...

Руйнують хутори.

"Ізвестія" з дня 11 червня подають, що на 1 червня б.р. в Україні зліквідовано 39.553 хуторів. З 3.213 розібраних хат на хуторах, 4.455 знаходяться в стадії будови.

В цьому ж числі "Ізвестія" сповіщають, що в біжучому році "за планом" має бути переселено до Сибіру з України 30.000 господарств.

І тут уже "русскім духом пахне"!...

Після окупації країни советськими військами, міністерство освіти в Латвії "вирішило" /спробувало би не "вирішити!!/ запровадити в латвійських школах обов'язкові виклади московської мови.

Впрізі вийшла дня 28 червня "Русская газета"...

Що вимагається від советського журналіста.

В московській "Комсомольской Правде"/ч.ІІ7/читаємо статтю на тему, яким мусить бути советський журналіст. За зразок такого журналіста, "Комсомольская Правда" ставить якогось "таваріща Коробова"-пишучи таке:

- "Професія советського журналіста вимагає великого політичного кругозору, великої, всебічної підготовки... З упертістю й енергією большевика, Коробов зачав опановувати складне мистецтво журналіста. Він навчився цільно стріляти з рушниці, револьвера, ручного й тяжкого кулемета. Він може також упевнено сісти за керму авта чи трактора"... , і тд.

Дивні речі творяться в советському Союзі!! Безперечно - нічого не шкодить, коли журналіст уміє добре стріляти з рушниці чи навіть тяжкого кулемета... Проте ми думали, головне його завдання полягає в тому, щоб він добре володів пером і мав до цього відповідну підготовку, себто щоб був широко освіченою людиною. Такі вимоги до журналіста ставляться в усіх країнах світу. Не те, оказується, в "країні соціалізму". Там найважливіше, щоб журналіст умів їздити на тракторі... Ось і пояснення, чому так "фахово" виглядають советські газети!

Справа з советськими журналістами стане ще яснішою, коли в тому ж числі "Комсомольской Правди" познайомитися зо статтею про рівень навчання в советських середніх школах/отже гімназіях!/ Там читаємо:

- "В шестій класі середньої школи ч.ІІ2 виходить до катедри учень і вказуючи на Лівію, говорить : це Литва-колонія Італії!/ Він шукав далі Скандинавію десь за Уралом і запевняв, що Норвегія перебуває в... Швайцарському півострові!/!/ Після цього розповів, що в Сполуч. Державах Північної Америки живуть німці й французи, "а також європейці", що займаються... хліборобством"... В тій же класі при писанні диктанту, 25 учеників зробили в 107 словах більше, ніж 20 граматичних помилок!

Так стоїть справа освіти молодих людей, що за рік уже матимуть советську матуру. З них "ростуть"/за виразом "Комсомольської Правди"/і советські журналісти... Тепер ми знаємо, чому советських журналістів приваблюють не університетські студії, а тракторні, чи шоферські курси...

Колективізація на ЗУЗ.

РАТАУ подає, що в Львівській області створено вже 59 колгоспів.

"Національна форма, соціалістична змістом" культура...

Московська "Правда" розписуючись про надзвичайний розвиток молдавської советської республіки/цю "республіку" викроєно з української території/ інформує: "Росте національна соціалістична культура. З кожним роком росте література молдавського народу. 1939 рік був роком її небувалого піднесення! На молдавську мову переложено твори Леніна, Сталіна, Пушкіна, Толстого, Горького та інших російських класиків"...

Молдавській культурі складаємо наші вітання!..

Л И С Т З В О Л И Н І .

Положення за останніх місяців і тижнів Польщі було таке невиносиме, що на рід владував був би, коли б навіть і чорти з пекла були прийшли на місце зненавиджених ляхів. Червона армія, що займала Волинь, була в куди значнішому відсотку українська, чим у Галичині - так, що в перші дні дехто схильний був забувати про все те, що досі було відоме про відносини в СРСР і думав, що все піде до кращого. Та за кілька днів - вслід за армією - прийшло ГПУ, москалі й жида, і навіть дотеперішні комуністи скоро почали говорити, що нещастя стрінуло Волинь.

Українці-червоноармійці були здебільша національно свідомі, говорили з населенням по українськи й давали не раз і не два пізнавати свою ненависть до московсько-жидівського режиму в СРСР. Вигляд у всіх один - це не воїни, ні не сі навіть маси, - а жертви, фізично недоживлені, погано зодіті, морально стероризовані. Тільки тут і там навязана щира приязнь, або якісь нові, неочікувані в

ження розв'язували цим людям язика. І тоді виявлявся увесь наболілий, кипучий гнівом зміст душі сов. громадянина.

Одна українка їхала сама в переділі советського брудного, винищеного поїзду з українським старшиною - полковником інженерної частини. Вказуючи на бруд у вагоні, на нещастя, що настала на Волині, вона запитала, що думає він про цей "рай", який червона армія принесла сюди. Старшина викинув з кишені дві брудні подерті хусточки до носа і сказав: "Це все, що маю я - полковник червоної армії. Що вам більше скажу?"... Інший старшина /москаль/ в поїзді сказав до цієї ж жінки: "Я мучуся тут, а мій брат у Курську..."

Один червоноармієць зайшов до нашої кооперативи і, вказуючи пальцем, каже продати собі дріжджі. Взяв їх до уст і зараз же виплюв, розсварившись, що це такий хліб продають. Коли йому сказали, що це дріжджі і що на ньому печуть булочки - він взагалі не знав, що таке булка. А як показали йому й він покоштував, то розплакався, як мала дитина: "Це я востаннє їв 22 роки тому" - сказав кричачи сльози. - Одна волинська селянська родина жила розділена кордоном весь час історичної світової війни й коли вперше свояки з західньої Волині побачили того дня свідня, та привезли їй дещо зїсти, то виявилось, що кількالیтня дитина з советського "раю" побачила сало вперше в своєму житті...

Червоноармієць купували все, що було купити й платили рублями. Згодом почало ГПУ конфіскувати все, що остало й під якимнебудь приводом - так, що дійшла зима й не стало ні вугілля, ні обуви, ні одягу, забракло й харчів. Нудно царить уже на Волині й іде до чимраз гіршого. Всюди стало брудно, безпорядок, ширяться недуги. Лягла на нас тінь азійччини - чужої, дикої, де людина нічого не значить, де все гние в якомусь моторошному отупінні. Хто ж вагається на оточений чин протесту - того стрічає важка доля: неможливо вже нині обхопити в числі розстріляних і вивезених наших людей. Боротьба йде вже нині новими, перемисленими способами і тільки в перші часи наїв відважувався кидати відкрито в обличчя в очі слова ненависти й гніву. Два приклади хай представлять, як відповіли широкі маси селян на окупантські заходи Москви:

З Волині позабирали були м.ін. скоро всі запаси цукру й цукрових буряків, так, що вже за кілька тижнів цукру ніде було дістати. Тоді появилася в червоноармієцькій пресі стаття, де писали, що, мовляв, великі благодаті треба робити западній Україні, бо нема там ні трохи цукру й усе треба довозити. Наші селяни засипали на одному мітингу червоного агітатора запитаннями: Як можна таке писати, коли власний весь цукор вивезено і коли нічого не привозять. Агітатор вибіхувався як мідяк, ливався потом, а врешті став благодати: "Товариші, давайте, киньмо цю справу, не договоримося". - Знов же у віддаленій одній сов. установи стояла старша українська селянка й поступивши перед портретом Сталіна, сказала, склавши руки до молитви, таке: "Товариші Сталін, визволив ти нас уже від хліба, палива, холоду, визволи це й від червоної армії". Її заарештували як гайно.

Мітинги не вгавають, хто на них не йде, попадає на чорну лістку й може розважатися з найгіршим. Теж поодинокі большевики мають наказ вихвалити в розмові сов. "рай" і чинять це так бездумно й безграмотно - що населення, а особливо дітвора, щиро забавляється їх відповідями. Йде червоноармієць улицею і ось побігає до нього дитвора та питає: "Товаришу, а помаранчі у вас єсть?" - "Єсть, скільки душа запрагне - паде відповідь - кілька фабрик витворює день і ніч помаранчі"... - "Товаришу, а шкарлатина у вас єсть?" - питає дитвора поважно. - "Єсть, кожній алтиці - каже червоноармієць - і так просто на дорозі валяється..."

На мітингах і в розмовах отверто говорять проти Німеччини, мовляв, мусимо визволити 5 мільйонів комуністів, що стогнуть під Гітлером. Заповідають теж, скоро вибухне революція в англо-французьких колоніях ув Африці й Азії та вони дістануться Росії, а не Німеччині... Багато червоних москалів ненавидить українців, зокрема галичан. Один москаль-червоноармієць вихвалявся отак перед одним українцем-волиняком, якого взяв за "русского": "Українці-галичани хотіли України, їх разить наш червоний прапор, вони хотіли б жовтого з синім. У Збаржі вони піднесли повстання проти нас, там їм кровю почервонили їх жовто-сині мена"... Про повстання в Галичині широко знають на Волині.

Так то у нас виглядає теперішнє життя. Віримо, що скоро буде нагода виходити за зброю і ми певні, що при першій ударі ззовні в СРСР, підніметься всі собою Україна та розплатиться з червоним катом. Це буде страшна розплата!

Н.Н.